

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 1 februari 2019
(OR. en)

5814/19

ECOFIN 70
UEM 22
SOC 49
EMPL 38
COMPET 77
ENV 84
EDUC 34
RECH 57
ENER 40
JAI 66

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers (2e deel) / de Raad
Betreft:	Verslag over de houdbaarheid van de overheidsfinanciën 2018 – Ontwerpconclusies van de Raad Ecofin

Voor de delegaties gaan hierbij de ontwerpconclusies van de Raad over de houdbaarheid van de overheidsfinanciën 2018. Deze zijn op 1 februari 2019 door het Economisch en Financieel Comité opgesteld.

VERSLAG OVER DE HOUDBAARHEID VAN DE OVERHEIDSFINANCIËN 2018

— Ontwerpconclusies van de Raad Ecofin —

De Raad (Ecofin):

1. VERWELKOMT het verslag van de Commissie over de houdbaarheid van de overheidsfinanciën in 2018 (*Fiscal Sustainability Report 2018*), dat een update is van en voortbouwt op de multidimensionale aanpak voor het beoordelen van de houdbaarheid van de overheidsfinanciën in de Europese Unie en gebaseerd is op het vergrijzingsverslag 2018. WIJST EROP dat de houdbaarheidsanalyse van de Commissie verschillende functies heeft: ze brengt niet alleen de mogelijke begrotingsrisico's in kaart die de lidstaten bedreigen, maar kan ook gebruikt worden voor het formuleren van beleidseisen en -aanbevelingen in het kader van het stabiliteits- en groeipact en van het Europees Semester.
2. ONDERSTREEPT dat sommige lidstaten op korte termijn nog steeds kwetsbaar zijn en dat er in één lidstaat begrotingsrisico's bestaan. Sommige lidstaten blijven op korte termijn kwetsbaar ten gevolge van hoge of oplopende schulden. Dit kan zeer snel begrotingsrisico's meebrengen indien de perceptie van de financiële markten verandert.
3. WIJST EROP dat op middellange termijn zeven lidstaten grote risico's lopen en vier andere middelgrote risico's. Dit is vooral te wijten aan hoge overheidsschulden, die in sommige gevallen verergerd worden door een zwakke positie van de overheidsfinanciën, kwetsbaarheid voor negatieve schokken, en verwachte overheidsuitgaven in verband met vergrijzing.
4. NEEMT KENNIS van het gebruik van zowel de schuldhoudbaarheidsanalyse als van begrotingstekortindicator S 2 om de conclusies over de houdbaarheid van de overheidsfinanciën op lange termijn kracht bij te zetten. MERKT OP dat zes lidstaten grote houdbaarheidsrisico's op lange termijn lopen, terwijl 14 andere een middelgroot risico lopen, voornamelijk door de verwachte toename van de vergrijzingskosten, en in sommige gevallen door hoge overheidsschulden, die de betrokken lidstaten kwetsbaar maken. BESEFT dat demografische veranderingen de houdbaarheid van de overheidsfinanciën op lange termijn onder grote druk zetten.

5. BESEFT dat hoge overheidsschulden economische groei in de weg kunnen staan, ten koste kunnen gaan van het vermogen van overheidsfinanciën om bij economische neergang voor anticyclische stabilisering te zorgen, en negatieve overloopeffecten kunnen hebben op financieringsvoorwaarden en de financiële stabiliteit in de gehele Unie, en met name in de landen die de euro als gemeenschappelijke munt hebben.
6. BENADRUKT dat de juiste beleidsmix voor de houdbaarheid van de overheidsfinanciën moet bestaan uit maatregelen die bijdragen tot macrofinanciële stabiliteit en gezonde overheidsfinanciën, onder meer door hervorming van de pensioenstelsels, de gezondheidszorg en de langdurige zorg, alsmede door kapitaalsopbouw en hervormingen die leiden tot productiviteitverhoging, groei en werkgelegenheid, welke mix steeds afhankelijk is van de specifieke uitdagingen waarvoor de lidstaten zich elk geplaatst zien. BENADRUKT dat gunstige macro-economische omstandigheden, waaronder lage rentevoeten, benut moeten worden om budgettaire buffers op te bouwen, vooral in lidstaten met een hoge overheidsschuld. ONDERSTREEPT dat macro-economisch beleid en structurele hervormingen ook ingezet moeten worden voor het scheppen van een economisch klimaat dat gunstig is voor begrotingsconsolidatie in landen die hun overheidsschuld omlaag moeten brengen.
7. BENADRUKT dat ook de lidstaten waar volgens de Commissieanalyse de houdbaarheid van de overheidsfinanciën op middellange en lange termijn maar weinig risico loopt, moeten streven naar een houdbare begroting waarmee zij conjunctuurschokken kunnen weerstaan. WIJST EROP dat de begrotingsvoorschriften van de Unie geëerbiedigd moeten worden ter wille van houdbare schuldenniveaus.

8. BEKLEMTOONT dat, gelet op de demografische uitdagingen, brede hervormingen een belangrijk positief effect hebben op de langetermijnhoudbaarheid van de begroting, zoals blijkt uit het vergrijzingsverslag 2018. VERKLAART ANDERMAAL dat de lidstaten moeten vasthouden aan een effectief vergrijzingsbeleid, dat toegesneden moet zijn op de specifieke situatie van lidstaten en op de noodzaak om pensioenstelsels betaalbaar te houden, maar er niet toe moet leiden dat maatregelen worden genomen waarmee reeds ingezette hervormingen ter verbetering van de houdbaarheid teruggedraaid worden. BEKLEMTOONT dat dit betekent dat de landspecifieke aanbevelingen van het Europees Semester onverwijld en in hun geheel moeten worden uitgevoerd, en dat de lidstaten verdere stappen moeten zetten - sommige meer dan andere - om de pensioenleeftijd te verhogen door méér mensen langer aan het georganiseerde arbeidsleven te laten deelnemen en door vervroegde uittreding tegen te gaan, alsmede de pensioenleeftijd, de periode van premieplicht of de pensioenuitkeringen te koppelen aan de levensverwachting. MEENT, indachtig zijn conclusies van 8 november 2016¹, dat het met name van belang is om het tweeledige doel van houdbaarheid van de overheidsfinanciën enerzijds, en toegang tot goede gezondheidszorg voor iedereen anderzijds, te waarborgen door de gezondheidszorg en de langdurige zorg efficiënter en effectiever te maken.
9. ROEPT de lidstaten OP - met name die met een groot houdbaarheidsrisico op middellange termijn - in hun komende stabiliteits- en convergentieprogramma's een centrale plaats te geven aan begrotingsstrategieën en structurele maatregelen die gericht zijn op houdbaarheid en groei. VERZOEKT de lidstaten en de Commissie deze bevindingen inzake houdbaarheid te betrekken in hun analyses en in de beleidseisen en -aanbevelingen die uit het Europees Semester en het stabiliteits- en groeipact voortkomen. Deze strategieën en ontwikkelingen omtrent de houdbaarheid van de overheidsfinanciën zullen ook in het vervolg stelselmatig door de Raad en de Commissie worden gemonitord - weliswaar met inachtneming van de nationale bevoegdheden -, met onder meer aandacht voor nieuwe macro-economische ontwikkelingen, begrotingsbeleid, en structurele hervormingen, met name op het terrein van pensioenen en gezondheidszorg en langdurige zorg.

¹ Conclusies van de Raad over het gezamenlijk verslag van het EPC en de Commissie over stelsels van gezondheidszorg en langdurige zorg in de EU (8 november 2016).

10. VERZOEKT de Commissie om begin 2022 haar periodieke grondige algemene beoordeling van de houdbaarheid van de overheidsfinanciën te verrichten, alsmede de methode daarvoor te verbeteren en de geactualiseerde prognoses voor de vergrijzingsuitgaven in het komende vergrijzingsverslag 2021 te benutten, en tegelijkertijd haar duurzaamheidsbeoordeling regelmatig te actualiseren via de *Debt Sustainability Monitor*. Het Comité voor de economische politiek dient op basis van deze beoordeling verslag uit te brengen aan de Raad.
-